

TÕRVA VALLAVOLIKOGU

VOLIKOGU ISTUNGI PROTOKOLL

Tõrva

17.10.2024 nr 1-1/2024/8

Algus 16.00, lõpp 18.20

Istungit juhatas Tõrva Vallavolikogu esimees Maido Ruusmann, protokollis vallasekretäri abi Eve Eisen

Võtsid osa volikogu liikmed: Heli Holm, Allan Ilisson, Karl Kirt, Virgo Kosemets, Ilmar Kõverik, Arnold Looga, Hardo Lust, Enn Mihailov, Harry Mägi, Rein Reinsalu, Maido Ruusmann, Tarmo Tamm, Marge Udras, Indrek Valner, Eero Viisu, Tiiu Vips, Kalle Vister

Puudusid: Ülle Juht, Romet Piller, Ahti Saar, Giia Tetlova

Istungist võtsid kutsututena osa: vallavanem Helen Elias, abivallavanem Aivar Uibu, vallavalitsuse liige/finantsjuht Maire Appo, vallavalitsuse liige/vallamajanduse osakonna juhataja Tõnu Jaansalu, avalike suhete spetsialist Marianne Sock, vallasekretäri abi Eve Eisen, Tõrva Gümnaasiumi ja Tõrva Kooli direktor Maarja Kallis

Volikogu esimees avas istungi ja palus täita ankeetid hiljemalt 31. oktoobriks seoses peatselt Tõrva Teatajas ilmuva volikogu liikmeid tutvustava artikliga. Samuti olles kohtunud volikogu komisjonide esimeestega, teavitas ta volikogu liikmeid, et töö tõhustamise eesmärgil edastatakse edaspidi kõikidele volikogu liikmetele volikogu komisjonide koosolekute toimumise ajad ja päevakorrad. Kui kellelgi on vastava päevakorrapunkti osas huvi kaasa rääkida, peaks see käima eelkõige oma fraktsiooni vastavast komisjonist. Kui seda esindajat komisjonis ei ole, on võimalus anda oma sõnum või mõtted komisjoni esimehele. Samuti on võimalus leppida kokku komisjoni esimehega, et osaleda hääleõiguseta vastava komisjoni koosolekul.

16:06 – istungile saabus Karl Kirt

Komisjonide koosolekute protokollid edastatakse e-posti teel kõikidele volikogu liikmetele. Arutati ka, mida peaks komisjon järgmisel aastal planeerima. Kokkulepe jäi arutada see soov komisjoni liikmetega võimalikult kiiresti, kuna on eelarve koostamise aeg. Kuna volikogudel on suur roll ja valdkondlikud komisjonid peavad tegema laiapindseid otsuseid, julgustan volikogu liikmeid oma pädevust suurendama.

Volikogu esimees palus esitada ettepanekud seoses väljasaadetud istungi päevakorraga.

Allan Ilisson: - on ettepanek jätta päevakorrast välja punkt nr 4. Varasem arengukava ja arengukava 2024–2028 on täiesti identsed. Seepärast tekib küsimus, miks me seda teeme? Andmed on aastast 2018, aastast mil arengukava tehti ja on vananenud. Olemas on ka ju uuemad

andmed, mida tutvustati 5. septembril ja need võiksid olla uues arengukavas. Lisaks on arengukavas eesmärgid, aga kas nende eesmärkide täitmiseks on olemas ka tegevuskava? Kui seda ei ole, on see vaja lisada. Praegu on meil töö paljuski projektipõhine, vaadatakse, kas on avanemas mingi võimalus, kuid see ei tohiks valla juhtimist segada. Konsultatsioonifirma on pakkunud välja II lugemise detsembrisse. Siis oleks võimalik teha arengukava, kus on eesmärgid ja oleks ka tegevuskava ja inimesed, kes vastutavad.

Maido Ruusmann: - räägime praegu erinevatest asjadest. See, mida täna tahame kinnitada, on vana arengukava, mis on kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest tulenev nõue, et arengukava peab olema eelseisvaks neljaks aastaks.

See, mida praegu loed, on õige. See on arengukava, mille tegemist juhib konsultant. Uus arengukava on tulemas I lugemisele. Ka siis tuleb kaks lugemist. Meil ei ole täna mõtet kirjutada vana arengukava uueks ja vaielda selle üle praegu ja uue arengukava üle peatselt uuesti. Kui uus arengukava tuleb esimesele lugemisele, siis on õige aeg kõikidele asjadele jõuliselt tähelepanu juhtida.

Panen esimesena hääletusele päevakorra, mis on teile välja saadetud ja nagu see on ekraanil näha.

Istungi juhataja pani päevakorra hääletusele.

Otsustati: 13 poolt, 3 vastu, 1 erapooletu kinnitada istungi päevakord järgmiselt:

Päevakord:

1. Ülevaade Tõrva Gümnaasiumi ja Tõrva Kooli tegevusest
2. Valga maakonna arengustrateegia 2035+ tegevuskava aastateks 2023–2027 heakskiitmine
3. Volituste andmine Valga maakonna arengustrateegia tegevuskava heakskiitmiseks
4. Tõrva valla arengukava 2024–2028 ja eelarvestrateegia 2024–2028 II lugemine, vastuvõtmine
5. Tõrva valla noortevolikogu põhimäärus
6. Loa andmine kinnisasja omandamiseks
7. Vastus Fraktsiooni Ühtne Kogukond arupärimisele (varade müük)
8. Vastus Fraktsiooni Ühtne Kogukond arupärimisele (Tõrva valla suvised üritused)
9. Vallavanema informatsioon

1. Ülevaade Tõrva Gümnaasiumi ja Tõrva Kooli tegevusest

Ettekandja: direktor Maarja Kallis

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna Tõrva Gümnaasiumi ja Tõrva Kooli direktorile.

Maarja Kallise ettekanne on lisatud käesoleva volikogu istungi protokollile.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Küsimused:

Maido Ruusmann: - kas meil ei ole täna Tõrva Gümnaasiumi arengukava?

Maarja Kallis: - eelmisel aastal keskendusime kokkuleppel vallavalitsusega ja haridusspetsialistiga õppekava koostamisele. Sügisel alustasime arengukava koostamisega. Detsembri lõpus peaks see olemas olema.

Allan Ilisson: - 2022. aastal võeti vastu haridus- ja noortevaldkonna arengukava. Ütlete, et iga õpilane on märgatud, aga on märgatud ka, et õpiajal Tõrva linnas õpilased jalutavad ringi.

Maarja Kallis: - noorematel õpilastel ongi 3–4 tundi päevas. Vanemates klassides on osadel päeva algused vabamad. Õpilasi, kes on jäänud silma koolist tahtlikult ära minemisega, jälgib linnas olevate kaamerate kaudu noorsoopolitsei. Noori tuuakse koolipäeva jooksul kooli tagasi. Keda näeme lahkumas, need püüame kätte saada.

Arnold Looga: - millised raamid gümnaasiumis ära võeti, et vähendada väljalangevust?

Maarja Kallis: - pigem pakume õpilastele rohkem tuge. Teeme pidevat seiret puudumiste ja hinnete osas. Kui näeme, et neil tekivad raskused, siis sotsiaalpedagoog, klassijuhataja, mina või arendusjuht kutsume nad vestlusele, leiame murekohad üles. Mõnel on vaja ka psühholoogi tuge.

Arnold Looga: - millises paremusjärjestuses on Tõrva Gümnaasium?

Maarja Kallis: - milliste allikate alusel?

Arnold Looga: - lõpueksamite alusel.

Maarja Kallis: - gümnaasiumi osas oleme Valgamaal kõige kõrgemal. Põhikooli osas oleme tagapool. Praegu ei oska seda kohta peast öelda.

Karl Kirt: - vanemad tõstatasid hoolekogus kinnisvara haldamise teema. Hooned on paljuski amortiseerunud. Muret teevad need, mis veel väga amortiseerunud ei ole. Tõrva Gümnaasiumi spordisaali puhtus, hooldus, põranda olukord, millised plaanid on seoses sellega? Saal on suure kasutusega, kuidas see säiliks?

Maarja Kallis: - see suur kasutus ongi põhjus. Keeruline on leida hetki, mil saaks minna saali koristama. Kohe kui tunnid lõpevad, algavad nii noorte kui täiskasvanute spordiringid. Koristajad käivad kas enne õppetööd või hilja õhtul. Spordisaal on kasutuses 7 päeva nädalas. Lisaks veel võistlused, mis toimuvad regulaarse töö väliselt. Väljastpoolt tulevad saali kasutajad ei järgi meie reegleid ja ei kasuta vahetusjalanõusid. Oleme palunud treenereid seda kontrollida, kuid seda ei teha. Meil ei ole võimekust panna saali iga päev kedagi valvama.

Virgo Kosemets: - logopeedi meil hetkel ei ole. Lapsevanemad, kelle lapsed seda vajavad, otsivad seda ise. Palju on selliseid lapsi ja kui suur on sellega seoses aastane väljaminek?

Maarja Kallis: - aastast väljaminekut ei oska hetkel öelda. Rajaleida otsuste järgi on vajadus ca 40–50 lapsel. Logopeedi ühe tunni hind on vahemikus 40 kuni 80 eurot. Käiakse seal igas kuus vähemalt korra või kaks.

Karl Kirt: - sel suvel koondati IT juht ja selle asemele võeti haridustehnoloog. Teenust osutab GreenDice ja saan aru, et probleem on päris tõsine. IT alane tugi ja pidaja poolne toetus on olnud pigem nõrk. Mis seisus on täna Tõrva koolide IT taristu ja millised suunad olete võtnud, et olukorda parandada?

Maarja Kallis: - digipoollega seonduvalt on meie üks eesmärkidest õpetajate koolitamine. Siin on tulnud meile toeks GreenDice, kes teevad õpetajatele koolitusi. GreenDice koolitab meie õpilaste seast välja grupi, kes pakuvad õpetajatele tuge. Mis puudutab seadmete poolt, oli olukord selline nagu oli. Oleme võimaldanud töötajatele 15 uut sülearvutit. Oleme liikumas paremuse poole. Õpetajate jaoks on see keeruline ja tähendab palju uute asjade õppimist, aga me julgustame neid igal sammul ja rõhutame, et kõigega ei peagi kohe hakkama saama.

Heli Holm: - kui sagedased on iseõppimise päevad? Osadele lastevanematele on see suureks probleemiks, kuna osad lapsed võtavad seda kui vaba päeva ja on seetõttu linnapildis nähtavad.

Maarja Kallis: - iseõppimise päevad on mõlemas koolis ühel päeval kuus. Tegemist on erinevate nädalapäevadega, et ei oleks ühed ja samad tunnid. Aineõpetajad annavad selleks päevaks iseseisvad tööd. Rakendame seda selleks, et õpilane oskaks ennast ise õppima juhtida. Samuti saab sel päeval tegeleda õpetajate arendustegevustega. Õpetajatel on palju ülesandeid, millega nad peavad tegelema töövälisel ajal. Oleme püüdnud leida võimalusi, et nad saavad seda teha töö ajal.

Arnold Looga: - käisin kaks nädalat tagasi Lätis Strenčis, kus füüsikat õpetatakse telesilla kaudu. Samamoodi on neil lahendatud ka mõned logopeedi teenused. Kas olete selle peale mõelnud?

Maarja Kallis: - logopeedi puhul ei ole probleem selles, et inimesed on kaugel, vaid neil on väga suur koormus. See oleks kindlasti üks võimalus, mis puudutab õppetööd. Olime seda sel õppeaastal saksa keelega kaalumas. Õnneks õnnestus siiski õpetaja leida.

Tarmo Tamm: - kas olete oktoobrikuu revisjonikomisjoni aktiga tutvunud?

Maarja Kallis: - kahjuks ei ole.

Tarmo Tamm: - komisjoni aktis on viimase punktina välja toodud, et koolireform on ennast finantsiliselt õigustanud. Mida see tähendab?

Maarja Kallis: - rääkides ühest aastast, ei ole võimalik kõiki asju, mis olid ka varem puudu, tagada. Tahame liikuda sinna, kus üks tänapäeva kool olema peab. Tänu haldusreformile võime olla Tõrva vallas väga uhked õpetajate töötasude üle. Kui riiklikult on ette nähtud, et õpetaja miinimumpalk 1,0 ametikohale on 1820 eurot, siis meil on magistriharidusega pedagoogi töötasu 1900 eurot.

Maido Ruusmann: - finantsiliselt saame hinnata kulu õpilase kohta. Kas kokku minnes on kulu õpilase kohta jäänud samaks, suurenenud või vähenenud?

Maarja Kallis: - summad on suures osas samad. Oma rolli mängib kaasav haridus. Meil on palju õpilasi, kes olid varem toetamata, kuid nüüd õpivad väiksemates klassides. See peaks tõstma hariduse kvaliteeti. Seepärast on meil tööle võetud ka eraldi õpetajad.

Maido Ruusmann: - kas see panus, mida täna kohalik omavalitsus oma eelarvest juurde panustab, lisaks riigi poolt antavale haridustoetusele, on läinud suuremaks, jäänud samaks või vähenenud ja mida see võiks teha järgmisel aastal?

Maarja Kallis: - see peaks olema jäänud enamvähem samaks.

Helen Elias: - õpetajate palkadeks tuleb toetus sihtotstarbelisena. Summa, mille saame riigilt, läheb õpetajate palkadeks. Hummulis on nüüd üks hoone, kus toimetas mitu asutust. Kui varem läksid hoone kulud 100% koolile, jagatakse halduskulud erinevate asutuste vahel. Samas on eelarves alles Ala hoone. Suurenenud need ei ole, ega ka väga palju vähenenud. Vähendamise saame saavutada majandamiselt ja üldhalduskuludelt.

Tarmo Tamm: - kui olid eelmised omavalitsused, siis neile maksti koefitsiendiga. Kui omavalitsused ühinesid, siis läks see ühtsesse süsteemi ja tekkis raha puudus.

Kalle Vister: - Tõrva Gümnaasium ja Tõrva Kool on saanud väga tugeva, väga hea ja väga innovaatilise koolijuhhi. Soovin jõudu!

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

2. Valga maakonna arengustrateegia 2035+ tegevuskava aastateks 2023–2027 heakskiitmine

Ettekandja: vallavanem Helen Elias

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallavanemale.

Helen Elias: - Valgamaa arengustrateegia sai vastu võetud ca aasta tagasi ja tegevuskava, mis on paika pandud erinevate kohtumiste tulemusena, vajab täpsustamist. Et saaksime järgmisel aastal kasutada maakondlike arengusuundade elluviimiseks toetust, tuleb see summa ka tegevuskavasse kirja panna ja lisada Vanamõisa järve rannaala arendamiseks toetuse summa 93 600 eurot. Antud tegevuskava peab läbi käima kõikidest Valga maakonna volikogudest.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Küsimused:

Arnold Looga: - kas see on seotud hüppetorniga? Kuhu see raha läheb?

Helen Elias: - selle aasta tegevuskavas oli hüppetorn. Järgmise aasta toetus läheks haljastusele, rannavalve tornile. Oleme rääkinud ka tugiseinast, et liiv ei vajuks järve.

Arnold Looga: - kas rannaala arendamise juures on ka ette tulnud mitte vaid puhkeala, vaid ka kallasrada? Järv hakkab kinni kasvama.

Helen Elias: - seda praegu arutatud ei ole.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 16 „Valga maakonna arengustrateegia 2035+ tegevuskava aastateks 2023–2027 heakskiitmine“.

Otsus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 17.

3. Volituste andmine Valga maakonna arengustrateegia tegevuskava heakskiitmiseks

Ettekandja: vallavolikogu esimees Maido Ruusmann

Maido Ruusmann: - antud päevakorrapunkt puudutab ka eelmist. Valga maakonna arengustrateegia vastuvõtmine on omavalitsuste volikogude pädevuses. Rannaala rekonstrueerimine on olnud Valga maakonna arengustrateegia tegevuskavas kogu aeg, kuid RTK nõue on, et maakonna arengustrateegia tegevuskavas oleksid tegevuste taga konkreetsed summad. Täna ei tea keegi, milline on järgmisel aastal riigi poolt eraldatav toetus. Kui summa puudub, toetust taotlema minna ei saa. Selle peavad heaks kiitma kõik kolm maakonna omavalitsust. Ja veel enam - kui Valga vald maakonnakeskusena seda heaks ei kiida, ei saa toetust ka teised omavalitsused. Eesmärk on anda selliste kosmeetiliste muudatuste tegemise õigus Valga maakonna arenguorganisatsiooni ehk Sihtasutuse Valgamaa Arenguagentuur nõukogu pädevusse, et saaks teha neid muudatusi võimalikult paindlikult. See puudutab ainult strateegia tegevuskava, mitte maakonna arengustrateegiat ennast, mille heakskiitmine jääb jätkuvalt kohalike omavalitsuste volikogude pädevusse.

Küsimusi ei esitatud.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 17 „Volituste andmine Valga maakonna arengustrateegia tegevuskava heakskiitmiseks“.

Otsus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 16, vastu 1.

4. Tõrva valla arengukava 2024–2028 ja eelarvestrateegia 2024–2028 II lugemine, vastuvõtmine

Ettekandjad: vallavanem Helen Elias

finantsjuht Maire Appo

Kaasettekandja: majandus-eelarve komisjoni esimees Eero Viisu

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallavanemale.

Helen Elias: - kohaliku omavalitsuse korralduse seadus näeb ette, et meil peab olema kehtiv arengukava ja eelarvestrateegia, mis käivad käsikäes. Et saaksime oma tegevustega edasi minna, tuleb see praegu vastu võtta. Peale esimest lugemist tehti arengukavale üks muudatusettepanek ja eelarvestrateegiale neli ettepanekut.

Vallavalitsuse seisukoht oli muudatusi mitte arvestada.

Majandus-eelarve komisjonis läks kohati veidi tuliseks, kuid konsensuslikult otsustati selle eelarvestrateegia juures esitatud ettepanekutega mitte arvestada. Uue arengukava koostamise juures neid teemasid arutada ja sellest lähtuvalt teha otsused.

Istungi juhataja tänas ettekandjat ja andis ettekandeks sõna finantsjuhile.

Maire Appo andis volikogu liikmetele ülevaate eelarvestrateegia kohta esitatud ettepanekutest ja vallavalitsuse ning majandus-eelarve komisjoni seisukohtadest, mis saadeti volikogu liikmetele istungi kutsega.

Eelarvestrateegiasse lisati investeringuobjektina Hummuli mõisahoone aknad.

Istungi juhataja tänas ettekandjat ja andis sõna kaasettekandeks majandus-eelarve komisjoni esimehele.

Eero Viisu: - kõik kanti juba ette, paluks eelnõu vastu võtta.

Istungi juhataja tänas kaasettekandjat.

Küsimused:

Virgo Kosemets palus ekraanile tabeli, kus on tema poolt esitatud arengukava muutmise ettepanek.

Virgo Kosemets: - vaadates seda ettepanekut, sisaldab see ühe ja sama asja täpsustamist. Jalgpallistaadion on spordiväljaku nimetuse all nii Valga maakonna arengustrateegias kui ka meie enda arengukavas. On arusaamatu, miks võtta seisukoht seda mitte toetada. Leppisime kokku, et seda ei võeta vaatluse alt ära. Praegu on see arengukavas suhteliselt üldistavalt. Ettepanek on see sõnastus muuta, saan siis sellest ühemõtteliselt aru.

Rääkides eelarvestrateegia tabelist häirib mind vallavalitsuse seisukoht, mis ütleb meiepoolse jalgpallistaadioni ettepaneku puhul, et ei ole näidatud, milliste vahendite arvelt seda teha. Tegin tabeli, kus oli näidatud, mida tehakse ja mille arvelt. On ikkagi ettepanek, et aastatel 2026 ja 2027 võiks see sees olla, siis on meie kokkulepe paigas ja ta ei kao ära.

Mis puudutab Tõrva kõrtsihoonet, sai see tänavu 90. aastaseks. Vaadates, millised lahendused on seoses kõrtsihoonega välja käidud, ja see, et me nimetame teda kultuurimekaks, ei tee teda veel iseenesest kultuurimekaks. Noored, kelle jaoks seda tegema hakatakse, on näinud selles siiski midagi enamat. Minu ettepanek on, et välisfassaad jääb samaks, vahelagesid ei ole vaja lõhkuda.

Maido Ruusmann: - vabandust, kuid püsime punktis. 1834. aastal ei olnud see hoone. Selle koha peal oli puidust hoone. Me ei hakka rääkima kõrtsihoone kontseptsioonist. Teeme eraldi arutelu.

Virgo Kosemets: - tahtsin selgitada, miks ma panin selle kaugemasse tulevikku. Ei ole kuulnud, et seda oleks kogukonnaga arutatud. Minu muudatusettepanek tuleneski sellest. Põhjendus, miks seda teha ei saa, kuna abikõlblikkuse periood on toetuse saamisest 30 kuud, saab selle pool aastat edasi lükata või vajadusel teha uue projekti. See oleks kooskõlas ootustega, mida noored ja kogukond sellelt hoonelt ootavad.

Maido Ruusmann: - kahju, et kuuleme praegu, et üksmeelset sõnastust komisjonis siiski ei leitud. Teen ettepaneku minna hääletusele siiski nii nagu see on koos kutsega saadetud. Aga kui soovitakse, peame ettepanekud läbi hääletama.

Istungi juhataja pani hääletusele Virgo Kosemetsa poolt eelarvestrateegiale esitatud muudatusettepanekud: (lisada eelarvestrateegia investeringute tabelisse objekt „Ala Kogukonnakeskus“ ning investeringu summad 2025. a 250 000 eurot (sh omavahendid 50 000) ning 2026. a 250 000 (sh omavahendid 100 000); lisada eelarvestrateegia investeringute tabelisse objekt „Tõrva ANK jalgpallistaadion“ ning investeringu summad 2025. a 250 000 eurot (sh omavahendid 250 000) ning 2026. a 150 000 (sh omavahendid 150 000). Muuta eelarvestrateegias objekti „Tõrva Kõrtsihoone rek.“ investeringu teostamise aastaid. 2025. a ja 2026. a asemel toetada rekonstrueerimine aastatel 2027 ja 2028).

Maido Ruusmann: - kes on poolt, et muudetakse Virgo Kosemetsa esitatud ettepanekute põhjal eelarvestrateegiat?

Hääletati: 3 poolt, 10 vastu, 4 erapooletut.

Istungi juhataja pani hääletusele MTÜ Põdrala Külade Ühenduse esitatud muudatusettepaneku lisada eelarvestrateegia investeringute tabelisse objektile „Riidaja mõisa peahoone rekonstrueerimine ja arendamine kogukonnakeskuseks“ investeringute tegemiseks summad ka aastatesse 2026, 2027 ja 2028.

Maido Ruusmann: - kes on selle ettepaneku poolt?

Hääletati: 4 poolt, 9 vastu, 4 erapooletut.

Istungi juhataja pani hääletusele Virgo Kosemetsa arengukavale esitatud muudatusettepaneku täpsustada tegevus „Tõrva Avatud Noortekeskuse jalgpalliväljaku rekonstrueerimine“ -> sõnastada alljärgnevalt: „Välja ehitada noortekeskuse juurde II liiga nõuetele vastav jalgpallistaadion koos pealtvaatajate tribüüniga, mille alla kohandada suletavad ruumid vahendite hoidmiseks.“

Maido Ruusmann: - kes on selle ettepaneku poolt?

Hääletati: 5 poolt, 10 vastu, 2 erapooletut.

Otsustati: võtta vastu määrus nr 10 „Tõrva valla arengukava 2024–2028 ja eelarvestrateegia 2024–2028 vastuvõtmine“.

Määrus võeti vastu avaliku hääletamise teel - poolt 12, vastu 5.

5. Tõrva valla noortevolikogu põhimäärus

Ettekandja: vallavanem Helen Elias

Kaasettekandja: noorsootöökomisjoni liige Indrek Valner

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallavanemale.

Helen Elias: - noortevolikogu põhimääruse muutmine on saanud alguse juba kevadel. On kaasatud noori, viimase noortevolikogu koosseisu liikmeid, noortega tegelevaid inimesi. Samuti on siia panustanud meie noortevolikogudega tegelenud volikogu liige Romet Piller. Määruse eelnõu on üle vaadanud ka Eesti Noorteühenduste Liit.

Aastatel 2022–2023 viisime läbi noorsootöö kvaliteedi hindamise. Ühe nõrkusena toodi välja, et noortevolikogudega tegelemine ja noorte võimestamine on meil üks nõrkadest kohtadest, millega peaksime paremini tegelema.

Eelpooltoodust lähtudes vajas tänane noortevolikogu põhimäärus ajakohastamist.

Muudatustest tooks välja liikmete miinimumarvu vähendamise 11-lt 7-le. Samuti alandati kandideerijate vanusepiiri 14-lt 13-le, andes noortele võimaluse varasemalt kaasa mõelda ja osaleda otsustusprotsessides. Samuti vähendatakse maksimaalset volikogu liikmete arvu 21-lt 17-le. Kandideerimisõigus on antud ka noortele, kes ei ole Tõrva valda rahvastikuregistri järgi sisse kirjutatud, aga õpivad Tõrva valla koolides. Määrusest on eemaldatud valimispiirid. See on välja tulnud noorte antud tagasisidest. Valimispiiride osalemine valimistel vähendab üksikkandidaatide motivatsiooni ja võimalusi kandideerimisel osalemiseks. Sellele on viidanud ka Eesti Noorteühenduste Liit.

Tõrva Gümnaasiumil ja Tõrva Koolil on edaspidi võimalik esitada oma õpilasesinduse esindaja noortevolikokku ilma üldises kandideerimisprotsessis osalemata, et soodustada koos toimimist ja ühistegevust.

Noortevolikogul on sellest aastast oma eelarve, mis võiks olla ka edaspidi.

Uude määrusesse on lisatud kindel aeg noortevolikogu valimiste läbiviimiseks, mis on iga kahe aasta tagant, oktoobrikuu teisel täisnädalal. Varasemalt toimusid valimised kevadel, kuid sageli ei jõudnud noortevolikogu tegutsema hakata, sest algas suvevaheaeg, mis põhjustas tegevuse vaibumise.

Valimiskomisjoni moodustamise õigus on vallavalitsusel.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Küsimused:

Karl Kirt: - omal ajal, kui põhimääruse tegime, oli just mõte valimispunktidel, et noored ei peaks üksinda kandideerima, vaid saaksid seda teha koos. Noortevolikogu peaks olema kaasatud ka erinevate eelnõude sisude osas. Viimasel ajal ei ole noortevolikogu esindajat kaasatud ka noorsootöökomisjoni.

Põhimure on see, et ei näe selle taga aktiivi, noori endid, kes ütleksid, et me tahame sel moel noortevolikogus toimetada. Käisin välja idee, et valimisi ei tee, vaid kõige suurem organisatsioon, mis on õpilasesindus, saadaks oma esindajad. Ei taha selle eelnõu poolt olla, kuna ei näe selle taga noori, aktiviste ega seda, palju on noored siia tegelikult ise panustanud.

Maido Ruusmann: - olles ka ise olnud Tõrva noortevolikogu sünni juures ametis ja näinud kuidas Karl ja teised tublid noored lonkasid algul kahte jalga ja seejärel „puhkesid õide“. Kust see tuli, et peame põhimäärust muutma?

Helen Elias: - kui meil oli noorsootöö kvaliteedi hindamine, tõid väliseksperdid välja selle, et põhimäärus on aegunud. On olnud õpilaste arvu vähenemine, kuidas saaksid olla kaasatud õpilasesindused, sellest saigi kõik alguse. Kaasasime ka noortevolikogu esindajaid. Meil on vaja noori aktiveerida. See saab olema noortekeskuse suur roll, aktiivseid noori tagant utsitada ja täiskasvanute poolt nügida.

Istungi juhataja andis sõna kaasettekandjale.

Indrek Valner: - komisjonis keegi midagi ei vaidlustanud. Räägiti, arutati ja oli ühehäälnene otsus saata eelnõu volikogule vastuvõtmiseks.

Istungi juhataja tänas kaasettekandjat.

Küsimused:

Kalle Vister: - olen päri, et noored on passiivsemad ja ei ole entusiasmi. Meil on noortekeskus ja töö noortega on oluline tegevus. Eeldan seda, et dokumendid peavad olema ikkagi valmis, mitte hakkame dokumente vaatama siis, kui tekivad aktiivsed noored. Kui on aktiivne noor, pöörab ta tähelepanu ka dokumendile, mis on selle sisu, mida pean tegema hakkama.

Karl Kirt: - loen seletuskirjast, et valimispunktid vähendavad üksikkandidaatide motivatsiooni. Oluline on meeskonnatöö. Tuleb nügida noori koos mõtlema. Üheskoos kandideerimine teeb julgemaks. Valimispunktid otsisid ise endale aktiivseid noori. Tundub, et lähme vormi muutma, kuid siin taga ei ole midagi.

Helen Elias: - olin kohtumisel, kui arutusele tuli valimispunktide teema. Selle tõid noored ise välja. Praktika oli see, et kui olid valimispunktid ja tulid üksikud noored, jäid nemad kõrvale. Peaksime noori koostööle suunama, aga kui nad tulevad üksikkandidaatidena ja me võimestame neid koostööd tegema, on see ikka ju eesmärk. Kutsun üles eelnõud toetama.

Maido Ruusmann: - mõlema poole jutt tundub sümpaatne. Tahaks toetada mõlemat. Karlil on eelmise korra kogemus ja täna on värsked arutelud ja värsked kaasatud noored. Kui uus määrus ei tööta, saame tulla tagasi ja määrust uuesti muuta.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu määrus nr 11 „Tõrva valla noortevolikogu põhimäärus“.

Määrus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 13, vastu 2, erapooletuid 2.

6. Loa andmine kinnisasja omandamiseks

Ettekandja: abivallavanem Aivar Uibu

Kaasettekandja: planeeringu-vallavara komisjoni esimees Hardo Lust

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna abivallavanemale.

Aivar Uibu: - OÜ Meite Saar soovib omandada Jõgeveste külas Rebase kinnistut, mille pindala on 51,48 ha, millest põllumajandusmaad on 12,03 ha ja metsamaad 33,76 ha. OÜ põhitegevus on puidu ja puidutoodete müük. Juriidiline isik, kes soovib omandada kinnistut, kus on põllumajandus- või metsamaa või mõlemat kokku üle 10 ha, peab vahetult eelnevalt olema tegutsenud metsa majandamisega või põllumajandustoodete tootmisega. Vastasel juhul saab ta seda teha ainult volikogu loal. Seda luba praegu taotletaksegi. Tegevuskava järgi jätkatakse Rebase kinnistul senist metsamajanduslikku ja põllumajanduslikku tegevust ning on kinnitus, et vahendid, võimalused ja kogemused on selleks olemas.

Istungi juhataja tänas ettekandjat ja andis kaasettekandeks sõna planeeringu-vallavara komisjoni esimehele.

Hardo Lust: - Aivar andis põhjaliku selgituse. Kui küsimusi on, vastan.

Istungi juhataja tänas kaasettekandjat.

Küsimused:

Tarmo Tamm: - tegemist on isa ja poja vahelise tehinguga?

Aivar Uibu: - see tehing oli aastal 2020. Tõenäoliselt toimub notariaalne tehing, mille käigus antakse maa üle ühelt osahingult teisele.

Arnold Looga: - miks me peame arutama seda, kui näitlikult üks inimene võtab ühest taskust telefoni ja paneb selle teise taskusse?

Aivar Uibu: - sest ta ei ole viimase kolme aasta jooksul tegelenud metsa majandamisega. Varem käis see läbi maavalitsuse. Kui maavalitsuste tegevus lõpetati, anti loa andmise otsustamine üle maa asukohajärgsele kohalikule omavalitsusele.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 18 „Loa andmine kinnisasja omandamiseks“.

Otsus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 16, erapooletuid 1.

7. Vastus Fraktsiooni Ühtne Kogukond arupärimisele (varade müük)

Ettekandja: abivallavanem Aivar Uibu

Istungi juhataja andis sõna abivallavanemale.

Aivar Uibu: - arupärimine puudutab Helme mõisa müüki. Arupärimisele on vastatud, kuid annan kiire ülevaate. Helme mõis oli müügis aastast 2021. Olukord oli mõisas väga halb. Eesmärk oli leida hoonele omanik, kes teeks selle korda. Huvi oli väga väike ja need, kes vaatamas käisid tõid välja selle, et kinnitu on väike. Selle aasta jaanuaris alustasime kinnistule maa juurde mõõtmist, et teha kinnistu atraktiivsemaks. Kooli tn 14 kinnistu liideti kõrval oleva Kooli tn 16 kinnistuga. Selle täiendava maa maksumus on 705 eurot, mis oli kehtima hakanud maa maksustamishind. Tänapäevase seisuga on Helme mõisa eest tasutud 28 750 eurot. Tasumata on 1955 eurot.

Vestlesime 8. oktoobril ostjaga, kes kinnitas, et tasub selle hiljemalt 10. detsembriks 2024.

Kui me võtmed kätte andsime oli suurem osa, ehk 25 000 eurot tasutud. Tulevase omaniku soov oli alustada läbirääkimisi Muinsuskaitseametiga ja alustada koristustöödega. Me eeldasime, et suudame teha reaalse tehingu lähinädalatega.

Mänguväljak, mis asub Kooli tn 16 kinnistul, on võrdlemisi amortiseerunud ja vajab kindlasti uuendamist. Sellest tulenevalt plaanib Tõrva Vallavalitsus 2025. aastal uue mänguväljaku rajamist.

Küsimused:

Karl Kirt: - see vastus otseselt ei rahuldanud. On kummaline, et võtmed antakse kätte enne notariesse minekut. Me räägime kogusummaga võrreldes suhteliselt väikesest summast. Selles hoones tegutesti juba juunis 2024. Tegemist on valla omandiga, seal kaevatakse ja töö käib. Hoone ei ole ju nende oma, vaid valla oma. Niimoodi ei tohi Tõrva valla varaga asju ajada. Mure jääb.

Aivar Uibu: - olen selle kriitikaga täiesti nõus. Võtmeid üle andes me midagi valesti ei teinud, kuid mure on põhjendatud, et andsime võtmed enne kogu summat tasumata üle.

Heli Holm: - kui mänguväljak on amortiseerunud, ei tohi lapsed seda siis kasutada? Kes need atraktsioonid peaks siis eemaldama?

Aivar Uibu: - käisin seda ise vaatamas. Põhiprobleem on selles, et me ei saa neid ühelt kinnistult teisele tõsta. Ohtlikumad atraktsioonid tuleb maha võtta ja rajada järgmisel aastal uus mänguväljak.

Heli Holm: - tahaks täpsustada - kas need on plaanis maha võtta lähiajal või kuidas lastele selgeks teha, kas nad tohivad seal käia või ei?

Aivar Uibu: - vaatame selle veelkord üle.

Rein Reinsalu: - olen Karli kriitikaga täiesti nõus. Kuid peab arvestama ka sellega, et kui hoonest lahti ei saa, laguneb see iga päevaga ja see on kuritegelik.

Arnold Looga: - küsimus on mänguväljaku kohta. Kas on visioon, kuhu see rajada? Praegune asukoht ei ole ühelegi vanemale silmaga nähtav.

Aivar Uibu: - võimalusi on mitu. See tuleb kohaliku kogukonnaga läbi arutada ja nende soovidega arvestada.

Tarmo Tamm: - kas see plats, kus on mänguväljak, ei ole enam valla omandis?

Aivar Uibu: - täna on valla omandis.

Tarmo Tamm: - mis alusel läks see ilma volikogust läbi minemata? Vallal on seal ümberringi ca 30 ha maad. Maja ees olev vaade on võimalik sulgeda ja taga läheb asula teistmoodi käima ja hooldekodule on teine sissepääs. Tulge vaadake, mis seal on tehtud. Kui ootate makset 10. detsembrini, mis saab edasi?

Aivar Uibu: - pöörame tagasi. Lähtume õigusaktidega sätestatud korrast.

Karl Kirt: - kas on olemas vara üleandmise akt?

Aivar Uibu: - seda vara ei ole põhimõtteliselt ametlikult üle antud. Notariaalset tehingut ei ole toimunud.

Helen Elias: - eesmärk ei ole olnud varast lahti saada, vaid et sinna tuleks keegi, kes hakkaks mõisa arendama. Uskusime, et sellega läheb kõik hästi. Oleme teinud valesti ja see on meile õppetund. Võtsime vallavalitsuses seisukoha. Tõnu on nendega korduvalt vestelnud. Me oleme nad välja kutsunud ja andnud tähtaja tasumiseks. Mis on teie nägemus? Saame aru, et olukord on halb, aga kuidas peaksime üheskoos edasi minema?

Maido Ruusmann: - arupärimisele vastamise punktis ei avaks seda diskussiooni.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

8. Vastus Fraktsiooni Ühtne Kogukond arupärimisele (Tõrva valla suvised üritused)

Ettekandja: vallavanem Helen Elias

Istungi juhataja andis sõna vallavanemale.

Helen Elias: - olime sel aastal Tartu 2024 programmi osa ja meil oli kohustus tagada, et projekti taotluses kirjeldatud sündmus saaks korraldatud. Maht oli suur ja tuli kaasata inimesi ka väljastpoolt. Kõige olulisem oli aga see, et kui toetuse summa oli juba 68 000 eurot, sai käibemaksu kohuse piirmäär täis. Seetõttu ei olnud seda mõistlik korraldada valla alt.

Valla arengukava koostades on välja tulnud, et võiks säilitada kaks mainesündmust. Kuidas seda teha, kas kaasata partnerid? Arvan, et see on suur diskussiooni koht. Oma väikese meeskonnaga sellises mahus ürituse korraldamine ei ole võib-olla kõige mõistlikum ja tekitab kohati mittevajalikke pingeid. Info jagamine tulude-kulude osas, mis seal täpselt tehti, oli minu soovitusel pöörduda peakorraldaja poole. Olen kindel, et detailsemat infot, mida ja kuidas tehti, te saate. Oluline on ka see, et Sihtasutus Tõrva Kirik-Kammersaal kuulub mittetulundusühingute ja sihtasutuste nimekirja, kuhu on võimalik ilma erisoodustusi maksmata toetusi anda. Kui eelmisel aastal suutsime teiste tule-päevade üritustega jääda tuludes ja kuludes nulli, siis Helme kandi päev jäi meil sel aastal miinusesse.

Küsimused:

Ilmar Kõverik: - ütlen volikogu liikmetele selgituseks, et üritus vormistati läbi sihtasutuse. Vallavanem küsis kevadel, kas on võimalik korraldada üritus läbi kirik-kammersaali? Meil on maksusoodustus, et toetuste pealt, mis meile kantakse, ei ole vaja maksta makse. Rohkem ma sellest üritusest ei tea. Arveldused tehti läbi eraldi konto. Sihtasutus ei saanud sealt midagi. Kahju on sellest, et need asutused, kellele mina kirja saatsin, et toetada Sihtasutuse Tõrva Kirik-Kammersaali poolt korraldatavaid loodus-, haridus- ja kultuuripäevi, siis sellel aastal nendest asutustest mitte ükski ei andnud kammersaalile raha.

Maido Ruusmann: - oleme läinud arupärimise punktist välja. Saame panna öeldu „kõrva taha“ ja teha tulevikus paremini.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

9. Vallavanema informatsioon

Ettekandja: vallavanem Helen Elias

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallavanemale.

Helen Elias: - kui lubate, siis edastatud infot ette lugema ei hakka. Laseksin end tutvustada meie uuel avalike suhete spetsialistil ja vastaksin siis teie küsimustele.

Küsimused:

Karl Kirt: - eelmisel aastal alustas Tõrva Vallavalitsus teenistusliku järelevalvega, mis pidi lõppema jaanuaris õiendiga. Mis seisus see on? Komisjonis ei ole seda näinud.

Helen Elias: - see peaks olema lõpetatud ja on väga õige tähelepanek. Sai kokku lepitud, et ülevaade antakse vähemalt komisjonis. Pean haridusspetsialistile meelde tuletama, et ta tuleks teile rääkima.

Maido Ruusmann: - protokollime selle ära, sest see jäi üles. Peaksime eraldi vormistama, et midagi maha ei jääks.

Heli Holm: - eelmisel volikogul oli juttu perearstisüsteemist ja kõnekeskusest, et oleks iseseisev kõnekeskus, sest jätkuvalt on inimestel probleemid, kes ei ole saanud lubatud aja jooksul tagasihelistamist, jäänud ootele ega pääsenud õigel ajal arsti või õe vastuvõtule. Kuidas saaksime

meie omalt poolt kas survestada või ettepanekuid teha, et siia tuleks omaette kõnekeskus, mis leevendaks kättesaadavust.

Maido Ruusmann: - otsustasime eelmine kord, et teeme volikogu poolt vastava pöördumise. Olen jätnud selle unarusse. Luban, et parandan selle esimesel võimalusel. Kui vallasekretär on tagasi, vormistame selle ära.

Helen Elias: - ei tea, et oleks olnud audit. Meil oli sel nädalal Terviseagentuuri, Tervisekassa ja Tervisekeskuse juhatajaga kohtumine. Tagasiside oli, et rahulolu on langenud. See info on edastatud Terviseagentuurile ja nad tunnistasid seda ning analüüsivad kõnekeskuse toimimist. See on võetud tõsiselt käsile. Meie ettepanek teha töötajate sees rahulolu uuring, mille edastasime Tervisekassale, on läbi viidud. On kaks muret: kõnekeskus ja töötajate suur koormus. Ka viimasega lubati tegeleda.

Kalle Vister: - tõsi, tagasi helistamise teema on olnud tõsiseks probleemiks. Lisaks kui perearst ei mõõda isegi vererõhku, kui selle mõttega minnakse, siis tuleks vaadata sisu.

Maido Ruusmann: - nüüd on Terviseagentuuri toimeajast aega piisavalt möödunud, mistõttu oleks aeg kutsuda keegi Terviseagentuuri juhtkonnast uuesti volikogu istungile.

Helen Elias: - viimasel kuul rakendus meil SPOKU süsteem, mis teeb taotluste esitamise lihtsamaks, olgu need siis lasteaia koha taotlused või raieload või erinevad toetused. Kui on küsimusi, võtke meiega julgelt ühendust ja andke tagasisidet.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

Istungi juhataja kuulutas istungi lõppenuks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Maido Ruusmann
volikogu esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Eve Eisen
protokollija